

Informace o vyplacených dávkách v rezortu MPSV ČR
v lednu 2020

Obsah:

1) Dávky důchodového pojištění	2
2) Dávky nemocenského pojištění	3
3) Podpory v nezaměstnanosti	5
4) Dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči	6
5) Dávky státní sociální podpory a pěstounské péče	9
6) Souhrnný přehled vývoje výdajů na sociální dávky	12
7) Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	13

1) Dávky důchodového pojištění

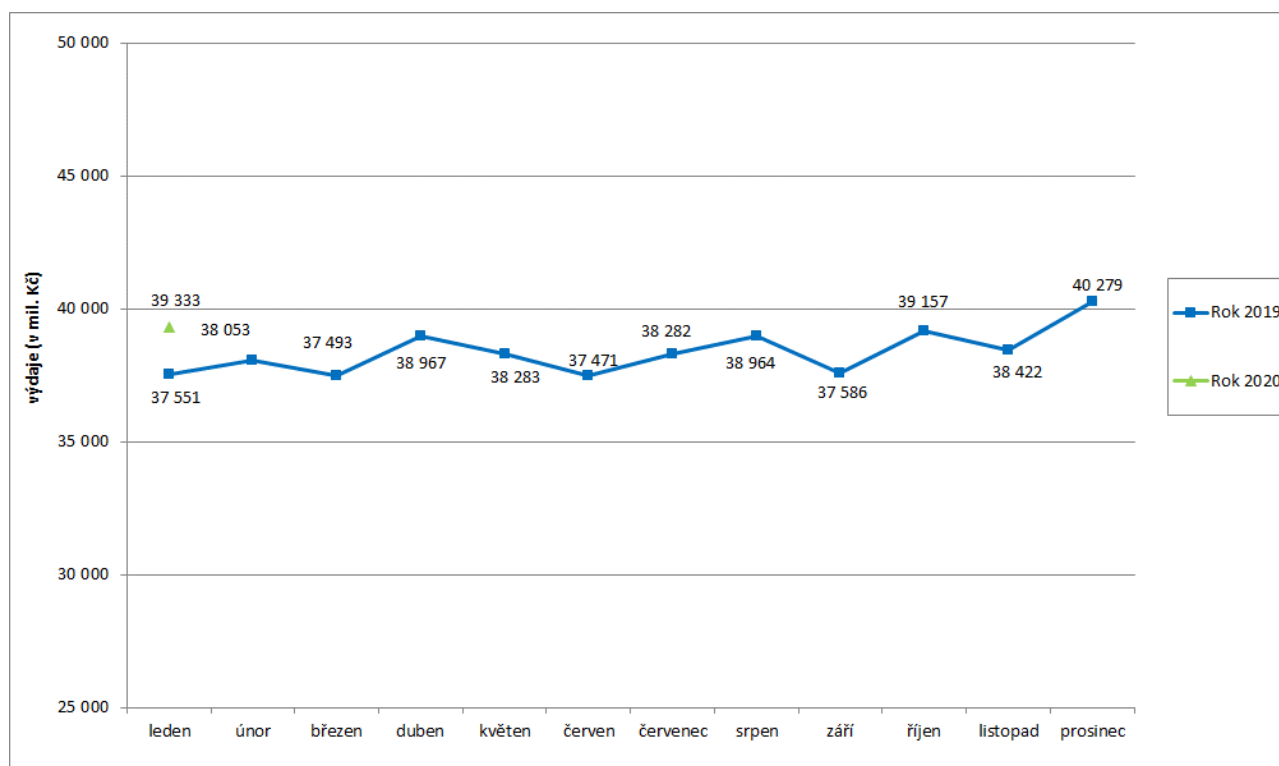
- **Výdaje na důchody** dosáhly v **lednu 2020** podle údajů ČSSZ úrovně cca **39,3 mld. Kč**.
- V **lednu 2020** proběhla **valorizace důchodů** – základní výměra byla zvýšena o 220 Kč na 3 490 Kč a procentní výměra byla zvýšena o 5,2 % a 151 Kč. Výdaje na **valorizaci důchodů** za měsíc **leden 2020** činily **2 539,6 mil. Kč**.

Tabulka 1.1: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Finanční rok		
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2019	státní rozpočet
Rok 2020 (v mil. Kč)		39 333												x	495 240
Rok 2019 (v mil. Kč)		37 551	38 053	37 493	38 967	38 283	37 471	38 282	38 964	37 586	39 157	38 422	40 279	423 478	424 200
Rozdíl	v mil. Kč	1 781													
	v %	4,7													

Zdroj: ČSSZ

Graf 1.1: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění

Tabulka 1.2: Vývoj počtu důchodců a vyplacených důchodů podle druhu důchodu

Druh důchodu	Počet důchodců (v tis.)		Meziroční index v %	Počet vypl. důchodů (v tis.)		Meziroční index v %
	leden 2019	leden 2020		leden 2019	leden 2020	
Starobní	2 410,4	2 417,3	100,3	2 484,9	2 493,8	100,4
Invalidní	422,3	418,8	99,2	433,0	429,5	99,2
<i>III. stupeň</i>	179,2	172,9	96,5	182,6	176,3	96,5
<i>II. stupeň</i>	74,4	75,4	101,3	77,4	78,3	101,2
<i>I. stupeň</i>	168,7	170,5	101,1	173,0	175,0	101,1
Vdovský*	22,3	21,0	94,0	549,0	543,5	99,0
Vdovecký*	5,4	5,1	95,5	100,1	100,1	100,0
Sírotčí	38,4	38,1	99,1	40,0	39,6	99,0
CELKEM	2 898,7	2 900,2	100,1	3 607,1	3 606,6	100,0

Zdroj: ČSSZ

* ve sloupcích „Počet důchodců“ jsou uvedeni pouze příjemci sólo vyplácených důchodů

Pozn.: ukazatel „Počet důchodců“ zahrnuje důchodce v ČR, ukazatel „Počet vypl. důchodů“ zahrnuje rovněž výplaty do ciziny.

Tabulka 1.3: Vývoj výdajů na důchody podle druhu důchodu

Druh důchodu	Vyplaceno v období (mil. Kč)*		Meziroční index v %
	leden 2019	leden 2020	
Starobní	31 228,0	32 857,1	105,2
Invalidní	3 947,3	4 060,5	102,9
<i>III. stupeň</i>	2 159,8	2 165,0	100,2
<i>II. stupeň</i>	602,0	638,5	106,1
<i>I. stupeň</i>	1 185,5	1 256,9	106,0
Vdovský	1 846,5	1 860,9	100,8
Vdovecký	240,4	247,2	102,9
Sírotčí	289,1	306,7	106,1
CELKEM	37 551,3	39 332,5	104,7
Jednorázový příspěvek důchodci**	0,1	0,0	x
CELKEM výdaje na důchody	37 551,4	39 332,5	104,7

Zdroj: ČSSZ

* bez záloh poštám

** podle zákona č. 381/2015 Sb., o jednorázovém příspěvku důchodci

2) Dávky nemocenského pojištění

- **Výdaje na dávky nemocenského pojištění činily v lednu 2020 cca 3,6 mld. Kč** (tj. 8,9 % čerpání z částky státního rozpočtu – 40 300,0 mil. Kč).
- Zvýšení výdajů objemově nejvýznamnější dávky systému v lednu 2020 – nemocenského (o 201,1 mil. Kč, tj. o 8,6 %) – odráželo působení několika faktorů: růst mezd, vyšší počet nemocensky pojištěných osob, vyšší úroveň dávek (od 31. resp. 61. dne dočasné pracovní neschopnosti) a nárůst počtu proplacených dnů (v lednu 2020 se tento počet meziročně zvýšil

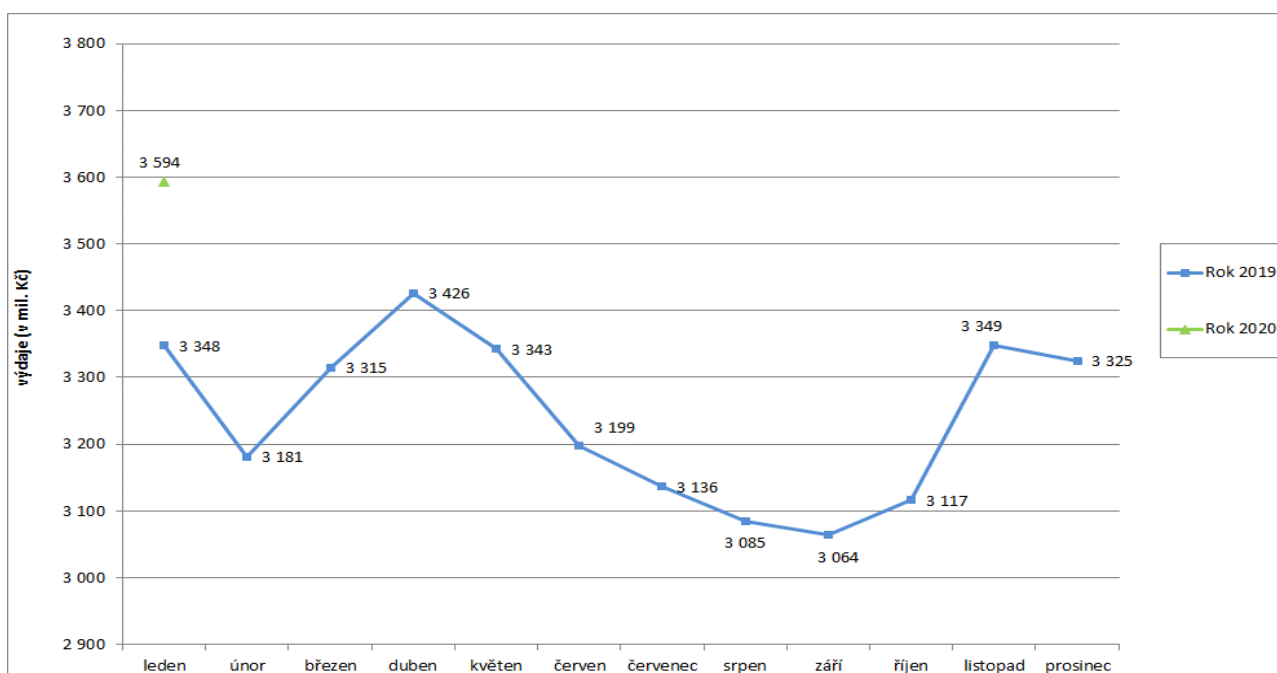
o cca 10,3 tis., tj. o 0,2 %, na 4,98 mil. dnů). Výše průměrné denní dávky nemocenského meziročně vzrostla o cca 8,4 % na 510 Kč.

Tabulka 2.1: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Finanční rok		
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2019	státní rozpočet
Rok 2020 (v mil. Kč)		3 594												x	40 300
Rok 2019 (v mil. Kč)		3 348	3 181	3 315	3 426	3 343	3 199	3 136	3 085	3 064	3 117	3 349	3 325	38 887	39 100
Rozdíl	v mil. Kč	246													
	v %	7,3													

Zdroj: ČNB

Graf 2.1: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění

Tabulka 2.2: Výdaje na dávky nemocenského pojištění podle druhu dávky

Dávka nemocenského pojištění	Vyplaceno v období (mil. Kč)		Meziroční index v %
	leden 2019	leden 2020	
Nemocenské	2 339,7	2 540,8	108,6
Ošetřovné	160,7	149,8	93,2
Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství	0,7	0,7	92,7
Peněžitá pomoc v mateřství	820,0	872,7	106,4
Otcovská poporodní péče	18,2	18,6	101,8
Dlouhodobé ošetřovné	8,5	11,2	131,2
CELKEM	3 347,9	3 593,8	107,3

Zdroj: ČSSZ

3) Podpory v nezaměstnanosti

- V **lednu 2020** dosáhly výdaje související s podporou v nezaměstnanosti **731,2 mil. Kč** (cca 9,6 % čerpání státního rozpočtu - 7 600,0 mil. Kč).
- **Podíl nezaměstnaných osob v lednu 2020 vzrostl oproti prosinci 2019 o 0,2 p. b.**, tj. na **3,1 %**, oproti lednu 2019 podíl nezaměstnaných osob **poklesl o 0,2 p. b.**
- **Počet uchazečů o zaměstnání**, kteří měli v **lednu 2020 nárok na podporu v nezaměstnanosti** (ukazatel, který významně ovlivňuje výši vynaložených prostředků na podpory v nezaměstnanosti), dosáhl cca 93,2 tis., tj. 40,5 % z celkového počtu 230,0 tis. osob vedených k 31. 1. 2020 v evidenci Úřadu práce ČR.

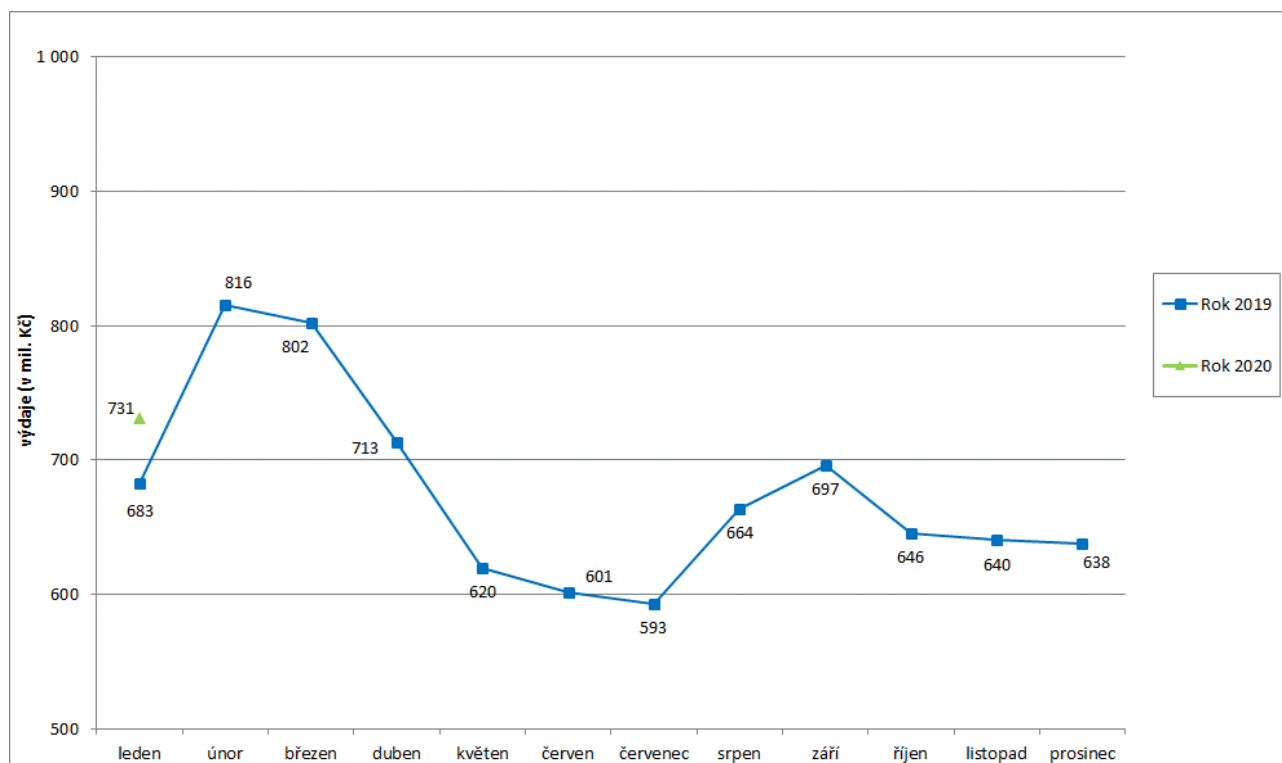
Tabulka 3.1: Vývoj výdajů na podpory v nezaměstnanosti

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Finanční rok		
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2019	státní rozpočet
Rok 2020 (v mil. Kč)		731												x	7 600
Rok 2019 (v mil. Kč)		683	816	802	713	620	601	593	664	697	646	640	638	8 114	8 193
Rozdíl	v mil. Kč	48													
	v %	7,0													

Zdroj: ČNB

Pozn.: zahrnuje podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci ZP v pracovní rehabilitaci, kompenzace odbytného, odchodného a odstupného, refundace podpor v nezaměstnanosti do zahraničí, naopak nezahrnuje poštovné, bankovní a nákup ostatních služeb

Graf 3.1: Vývoj výdajů na podpory v nezaměstnanosti

4) Dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči

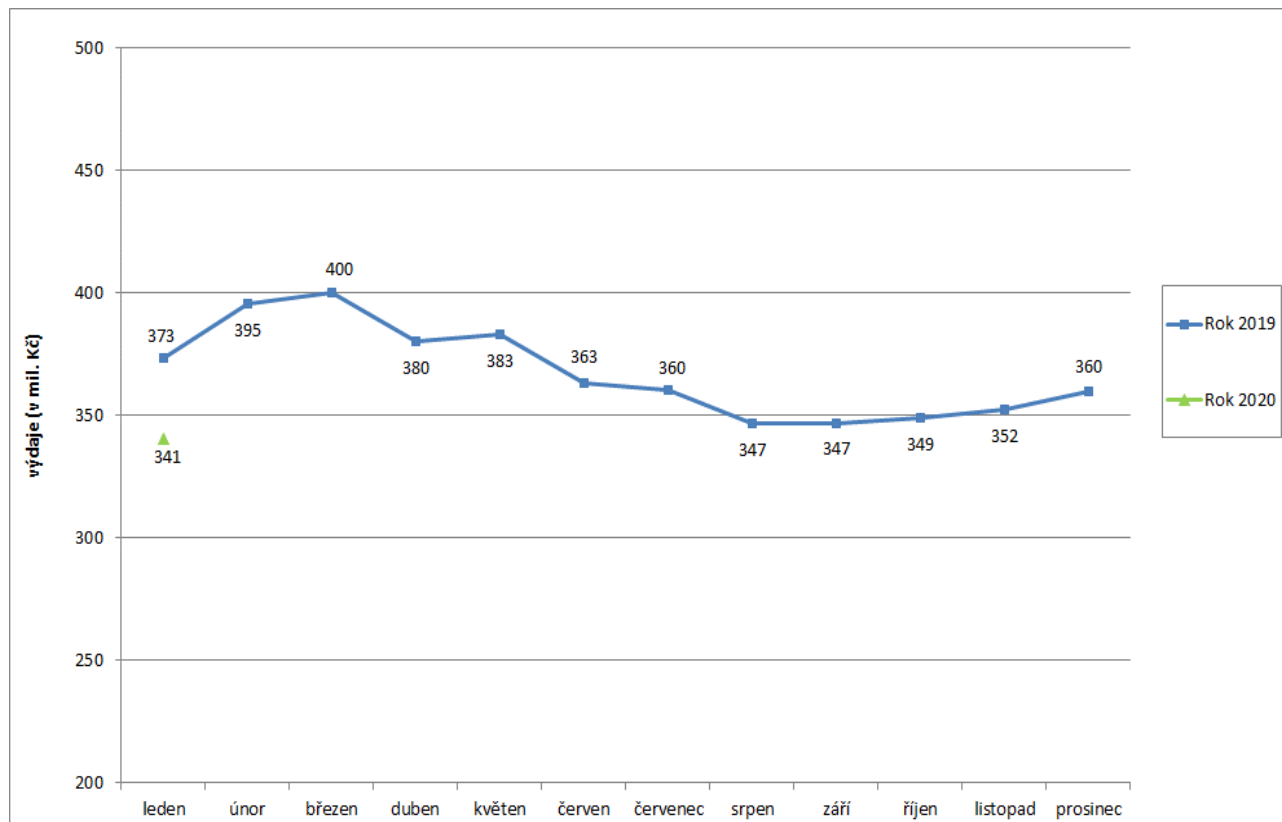
- **Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi** činily v lednu 2020 cca **340,6 mil. Kč**, tj. **6,4 %** čerpání z částky **státního rozpočtu** (5 350,9 mil. Kč).
- Výdaje na **dávky pro osoby se zdravotním postižením** dosáhly v lednu 2020 cca **231,9 mil. Kč**, tj. **7,5 %** čerpání z částky **státního rozpočtu** (3 100,0 mil. Kč).
- Na **příspěvek na péči** bylo v lednu 2020 vynaloženo cca **2 723,8 mil. Kč**, tj. **8,7 %** z částky **státního rozpočtu** (31 300,0 mil. Kč).

Tabulka 4.1: Vývoj výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc												Finanční rok	
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2019	státní rozpočet
Rok 2020 (v mil. Kč)		341												x	5 351
Rok 2019 (v mil. Kč)		373	395	400	380	383	363	360	347	347	349	352	360	4 409	4 800
Rozdíl	v mil. Kč	-33													
	v %	-8,7													

Zdroj: MPSV (JVM)

Graf 4.1: Vývoj výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi

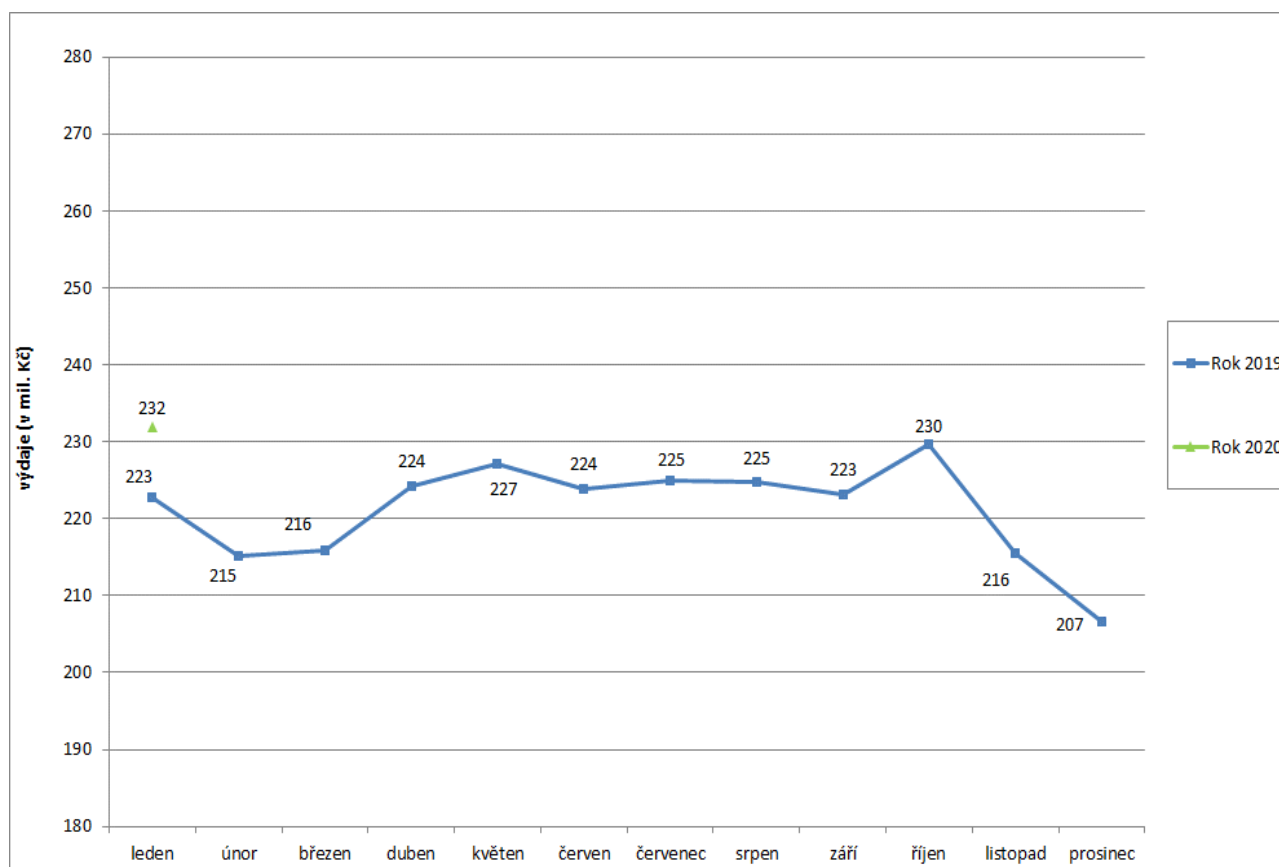

Tabulka 4.2: Vývoj výdajů na dávky pro osoby se zdravotním postižením

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Finanční rok		
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2019	státní rozpočet
Rok 2020 (v mil. Kč)		232												x	3 100
Rok 2019 (v mil. Kč)		223	215	216	224	227	224	225	225	223	230	216	207	2 654	2 800
Rozdíl	v mil. Kč	9													
	v %	4,1													

Zdroj: MPSV (JVM)

Graf 4.2: Výdaje na dávky pro osoby se zdravotním postižením

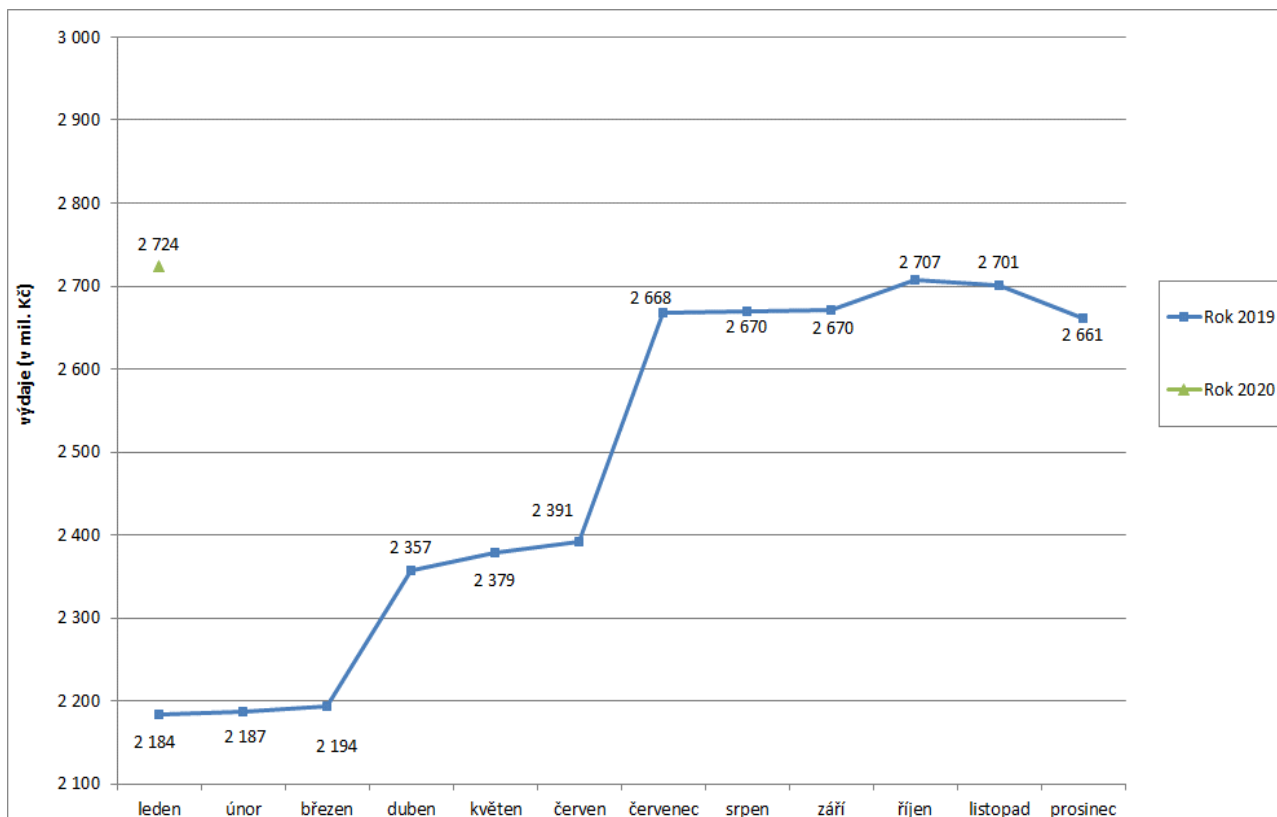

Tabulka 4.3: Vývoj výdajů na příspěvek na péči

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Finanční rok		
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2019	státní rozpočet
Rok 2020 (v mil. Kč)		2 724												x	31 300
Rok 2019 (v mil. Kč)		2 184	2 187	2 194	2 357	2 379	2 391	2 668	2 670	2 670	2 707	2 701	2 661	29 768	30 000
Rozdíl	v mil. Kč	540													
	v %	24,7													

Zdroj: MPSV (JVM)

Graf 4.3: Výdaje na příspěvek na péči

Pozn.: zvýšení výdajů od dubna 2019, resp. července 2019, bylo ovlivněno zejména zvýšením částky příspěvku ve IV., resp. III. stupni, závislosti u všech příjemců, kterým byla sociální pomoc poskytována mimo legislativou definované pobytové sociální služby, dětské domovy nebo lůžková zdravotnická zařízení hospicového typu.

Tabulka 4.4: Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči

Typ dávky	Počet vyplacených dávek (v tis.)		Meziroční index v %	Vyplaceno v měsíci (v mil. Kč)		Meziroční index v %
	leden 2019	leden 2020		leden 2019	leden 2020	
Dávky pomoci v hmotné nouzi	102,3	89,2	87,2	373,2	340,6	91,3
příspěvek na živobytí	67,3	57,4	85,3	239,6	211,4	88,2
doplatek na bydlení	33,3	30,2	90,7	129,7	124,9	96,3
mimořádná okamžitá pomoc	1,7	1,6	94,1	3,9	4,3	110,3
Dávky pro zdravotně postižené	268,7	272,9	101,6	222,8	231,9	104,1
příspěvek na mobilitu	268,1	272,3	101,6	147,4	149,6	101,5
příspěvek na zvl. pomůcku	0,6	0,6	100,0	75,4	82,2	109,0
Příspěvek na péči	362,5	367,2	101,3	2 184,1	2 723,8	124,7

Zdroj: MPSV (JVM), OkStat

Pozn.: v lednu 2020 bylo cca 33,6 tis. příspěvků na živobytí (v lednu 2019 cca 52,2 tis. příspěvků) a cca 0,1 tis. dávek mimořádné okamžité pomoci (v lednu 2019 rovněž cca 0,1 tis.) vyplaceno zčásti formou poukázky.

5) Dávky státní sociální podpory a pěstounské péče

- **Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče** dosáhly v **lednu 2020** cca **3,1 mld. Kč**, tj. meziročně o 35,0 mil. Kč více, tj. 6,3 % **státního rozpočtu** (49 246,2 mil. Kč).
- V systému **státní sociální podpory** byl v lednu 2020 zaznamenán výraznější **meziroční pokles výdajů** u **přídavku na dítě** (o cca 26,3 mil. Kč), u **příspěvku na bydlení** (o cca 42,9 mil. Kč), u **rodičovského příspěvku** naopak došlo **k nárůstu výdajů** (o cca 93,6 mil. Kč).
- **Na dávky pěstounské péče** bylo v lednu 2020 vynaloženo **328,8 mil. Kč**, tj. meziročně o cca 6,3 mil. Kč (o 2,0 %) více.

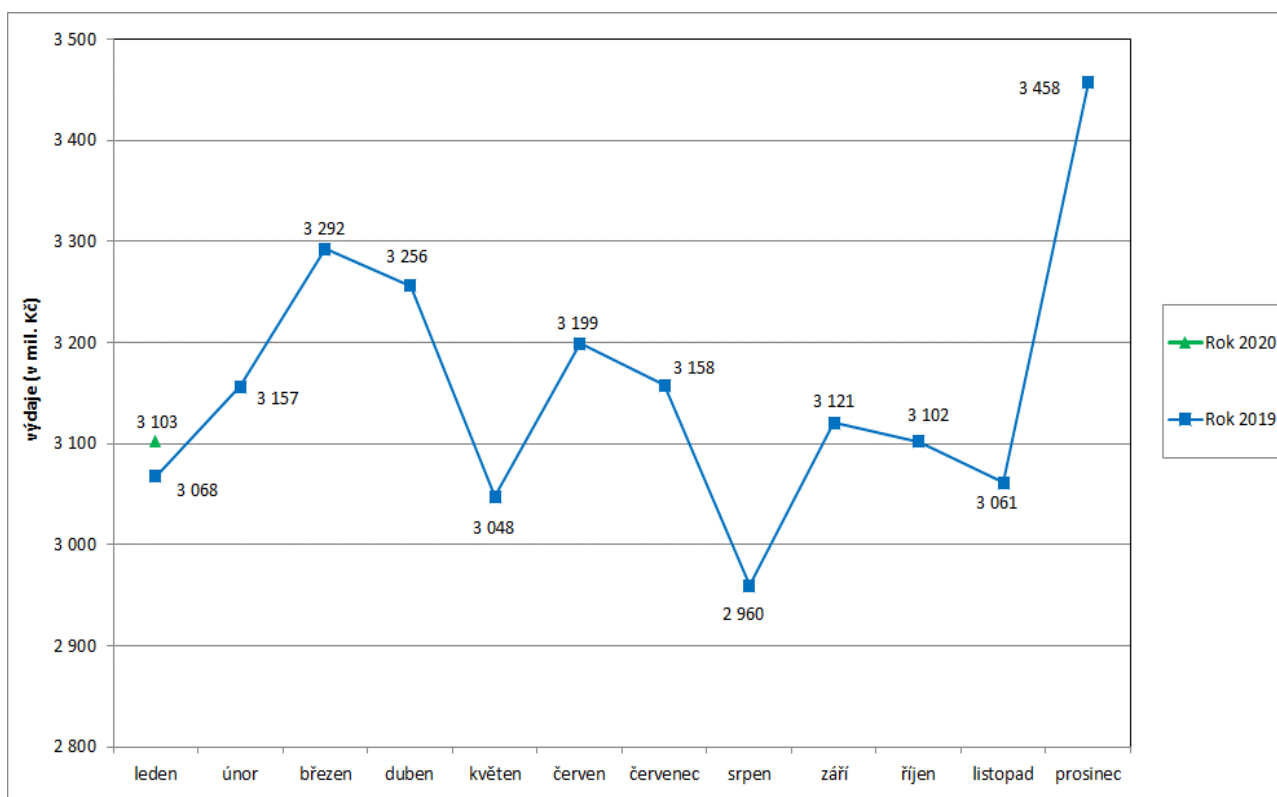
Tabulka 5.1: Vývoj výdajů na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Finanční rok*		
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2019	státní rozpočet
Rok 2020 (v mil. Kč)		3 103												x	49 246
Rok 2019 (v mil. Kč)		3 068	3 157	3 292	3 256	3 048	3 199	3 158	2 960	3 121	3 102	3 061	3 458	38 807	39 137
Rozdíl	v mil. Kč	35													
	v %	1,1													

Zdroj: ČNB

* oproti údajům za běžný měsíc zahrnuje rovněž zejména pojistné za zaměstnavatele odváděné z odměny pěstouna

Graf 5.1: Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče

Tabulka 5.2: Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče podle typu dávky

Typ dávky		Počet vyplacených dávek (v tis.)		Meziroční index v %	Vyplaceno v období (v mil. Kč) ¹⁾		Meziroční index v %
		leden 2019	leden 2020		leden 2019	leden 2020	
Dávky státní sociální podpory	přídavek na dítě	268,1	236,5	88,2	214,6	188,3	87,7
	příspěvek na bydlení	184,4	164,6	89,3	637,9	595,0	93,3
	rodičovský příspěvek	279,5	298,0	106,6	2 080,0	2 173,6	104,5
	porodné	0,9	0,8	88,9	9,9	8,5	85,9
	pohřebné ²⁾	0,2	0,2	x	0,9	1,0	111,1
Dávky SSP celkem ⁵⁾		733,1	700,1	95,5	2 943,3	2 966,4	100,8
Dávky pěstounské péče	příspěvek na úhradu potřeb dítěte	17,1	17,3	101,2	103,2	105,3	102,0
	odměna pěstouna ⁶⁾	13,1	13,3	101,5	216,4	220,4	101,8
	příspěvek při převzetí dítěte ²⁾	0,1	0,2	x	1,2	1,6	133,3
	příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla ^{2), 3)}	0,0	0,0	x	0,6	0,3	50,0
	příspěvek při ukončení pěstounské péče ^{2), 4)}	0,0	0,0	x	1,1	1,2	109,1
Dávky pěstounské péče celkem ⁶⁾		30,3	30,8	101,7	322,5	328,8	102,0
Dávkové výdaje - celkem		763,4	730,9	95,7	3 265,8	3 295,2	100,9
Celkové čerpání dle ČNB		x	x	x	3 067,5	3 102,5	101,1

Zdroj: MPSV (OkStat, údaje k 11. 2. 2020), ČNB

1) bez převodů z depozitního účtu a na příjmový účet SR,

2) z důvodu nízkého počtu vyplacených dávek a z důvodu zaokrouhlení není hodnota meziročního indexu uvedena,

3) v lednu 2020 bylo vyplaceno 11 těchto příspěvků, v lednu 2019 se jednalo rovněž o 11 příspěvků,

4) v lednu 2020 se vyplatilo 46 těchto příspěvků, v lednu 2019 šlo o 44 příspěvků,

5) ve sloupcích „Vyplaceno...“ bez výdajů na pojistné a na odvody daně z příjmů,

6) včetně údajů za sociální příspěvek, který byl od počátku roku 2012 zrušen

6) Souhrnný přehled vývoje výdajů na sociální dávky

Tabulka 6.1 obsahuje základní přehled vývoje výdajů jednotlivých dávkových systémů resortu MPSV uvedených v kapitolách 1 až 5 tohoto materiálu (meziroční srovnání včetně komparace ve vztahu k částkám státního rozpočtu).

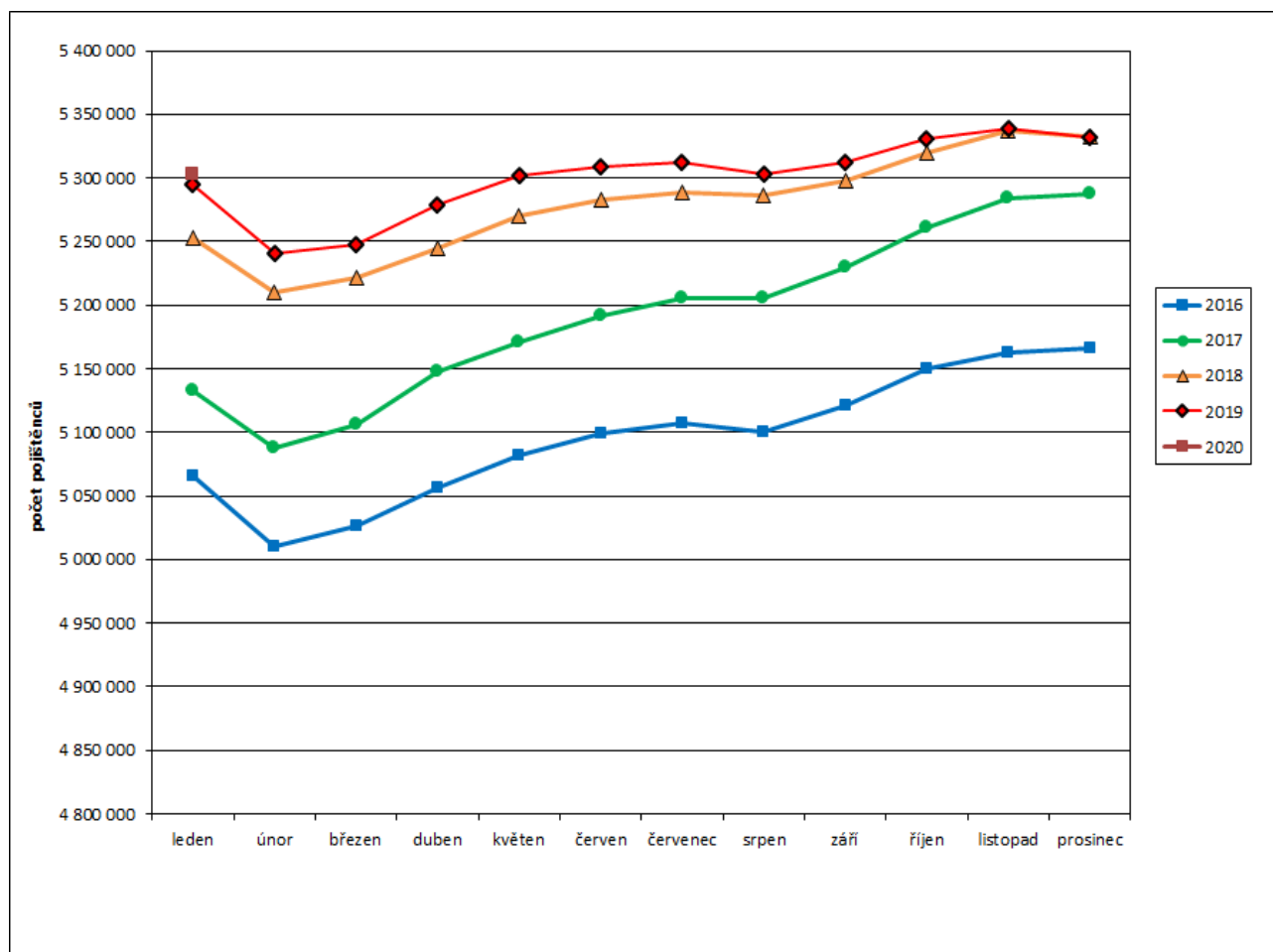
Tabulka 6.1: Vývoj výdajů v oblasti dávkových systémů MPSV

Dávkový systém	Čerpání v lednu		Rozpočet 2020
	skutečnost 2020	skutečnost 2019	
Dávky důchodového pojištění	39 332,5	37 551,3	495 240,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	1 781,2	x
Rozdíl - v %	x	4,7	x
Dávky nemocenského pojištění	3 593,8	3 347,9	40 300,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	245,9	x
Rozdíl - v %	x	7,3	x
Podpory v nezaměstnanosti	731,2	683,2	7 600,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	48,0	x
Rozdíl - v %	x	7,0	x
Příspěvek na péči	2 723,8	2 184,1	31 300,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	539,7	x
Rozdíl - v %	x	24,7	x
Dávky pomoci v hmotné nouzi	340,6	373,2	5 350,9
Rozdíl - v mil. Kč	x	-32,6	x
Rozdíl - v %	x	-8,7	x
Dávky pro osoby se zdravotním postižením	231,9	222,8	3 100,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	9,1	x
Rozdíl - v %	x	4,1	x
Dávky státní sociální podpory a pěstounské péče	3 102,5	3 067,5	49 246,2
Rozdíl - v mil. Kč	x	35,0	x
Rozdíl - v %	x	1,1	x
CELKEM	50 056,3	47 430,0	632 137,1
Rozdíl - v mil. Kč	x	2 626,3	x
Rozdíl - v %	x	5,5	x

7) Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

- V lednu 2020 se příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti meziročně zvýšily o 3 160,8 mil. Kč na cca **45,4 mld. Kč** (viz tabulka 7.1).
- Z hlediska porovnání příjmů z pojistného na důchodové a nemocenské pojištění a adekvátních výdajů za leden 2020 činil rozdíl cca - **2,9 mld. Kč**. V lednu 2019 se jednalo o rozdíl ve výši cca - 1,6 mld. Kč (viz tabulka 7.2).
- **Celkový úhrn vyměřovacích základů**, ze kterého bylo v lednu 2020 pojistné odvedeno, se meziročně zvýšil o 10,6 mld. Kč na 138,0 mld. Kč, přičemž **celkový počet pojištěnců se zvýšil**, a to o cca **7,4 tis. na 5 302,4 tis. osob** (v tom 4 601,0 tis. zaměstnanců a 701,3 tis. OSVČ). V lednu 2019 se jednalo o 5 295,0 tis. pojištěnců (v tom 4 604,9 tis. zaměstnanců a 690,1 tis. OSVČ). Vývoj počtu pojištěnců v průběhu let 2016 až 2020 zachycuje graf 7.1.

Graf 7.1: Vývoj počtu pojištěnců v letech 2016 až 2020

Tabulka 7.1: Meziroční srovnání příjmů z pojistného

	Příjmy z pojistného (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Rozdíl (v mil. Kč)
	leden 2019	leden 2020		
Důchodové pojištění	37 708,9	40 782,6	108,2	3 073,7
Nemocenské pojištění	2 950,1	2 905,5	98,5	-44,6
Důchodové a nemocenské pojištění	40 659,0	43 688,1	107,5	3 029,1
Příspěvek na SPZ*	1 613,6	1 745,3	108,2	131,7
CELKEM	42 272,6	45 433,4	107,5	3 160,8

Zdroj: ČSSZ

* státní politika zaměstnanosti

Tabulka 7.2: Srovnání dosavadních příjmů z pojistného s adekvátními výdaji státního rozpočtu

	Výběr pojistného za leden (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Výdaje za leden (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Rozdíl mezi výběrem a výdaji za leden (v mil. Kč)	
	2019	2020		2019	2020		2019	2020
Důchodové pojištění*	37 708,9	40 782,6	108,2	38 933,9	42 958,7	110,3	-1 225,1	-2 176,1
Nemocenské pojištění	2 950,1	2 905,5	98,5	3 347,9	3 593,8	107,3	-397,8	-688,3
Důchodové a nemoc. pojištění	40 659,0	43 688,1	107,5	42 281,9	46 552,5	110,1	-1 622,9	-2 864,4
Příspěvek na SPZ	1 613,6	1 745,3	108,2					
CELKEM	42 272,6	45 433,4	107,5					

Zdroj: ČSSZ (účetní bilance)